

Enligt sändlista

Beslut om bildande av Kvädöfjärdens naturreservat i Valdemarsviks kommun, samt fastställande av skötselplan och ny gräns.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att fastigheten Kvädö 1:7 som markerats på bifogad karta (bilaga 1) skall utgöra naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

Med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken upphäver länsstyrelsen tidigare meddelade beslut avseende Licknevarpefjärdens naturreservat 1970-12-30 och Kvädö naturreservat 1979-03-30 och 1996-03-22 i de geografiska delar som ej täcks av markeringen på bifogad karta. Syften och föreskrifter meddelade i Länsstyrelsens beslut 1970-12-30, 1979-03-30, 1990-06-07, 1996-03-22 och 1998-05-13 för nämnda två reservat upphävs.

Beslutet innebär att Kvädö och Licknevarpefjärdens naturreservat läggs samman, viss mark tillkommer och viss mark upphör att vara skyddad. Tidigare skötselplaner upphävs.

Naturreservatets namn skall vara Kvädöfjärdens naturreservat.

Syftet med naturreservatet

- Bevara och vårda ett område med för landet värdefull kust- och skärgårdsnatur med mycket rika och omväxlande marina miljöer präglade av landhöjningskust och ytterskärgård samt stora arealer äldre kustbarrskogar och inslag av äldre kulturlandskap innefattande en rik och varierad biologisk mångfald. Områdets karaktär av orördhet i skogs- och havsmiljö ska behållas och områdets ostörda och tysta prägel behållas. De livsmiljöer och arter som är grunden för att området har föreslagits till Natura 2000 skall ha en gynnsam bevarandestatus.
- Bevara variationen av vattenbiotoper, från grunda skyddade vikar till exponerade miljöer av ytterskärgårdskaraktär. De marina biotoperna skall skyddas och förstärkas för att gynna den biologiska mångfalden samt användas som ett viktigt referensområde för marin forskning och miljöövervakning. Områdets betydelse som reproduktions- och uppväxtområde för marina djurarter skall skyddas och förstärkas.

- Med hänsynstagande till naturmiljön ska området tillgodose det rörliga friluftslivets behov och övriga riksintressen samt vara viktigt för förståelse och upplevelse av representativa kustmiljöer med låg grad av påverkan.

Syftet ska uppnås genom att:

- Skogen i huvudsak lämnas till fri utveckling och utvecklas genom naturlig dynamik med ett stort inslag av gamla träd och grov död ved. Arter knutna till sådana strukturer ska förekomma i rik omfattning. De naturliga störningsregimerna ska råda i områdets skogar, eller efterliknas genom naturvårdande skötsel, t ex naturvårdsbränning.
- De kulturformade naturvärdena i odlingslandskapet bibehålls genom naturvårdsinriktad skötsel. Det gäller framförallt åkrar, betesmarker, betade skogar och värdefulla trädmiljöer.
- Mänsklig påverkan på områdets vattenmiljö, havsbottnar och undervattensvegetation skall minimeras.
- Ge friluftslivet goda betingelser att utvecklas. Vid en eventuell konflikt skall värnandet om naturvärdena ges företräde.
- Att fiskeresursen kan förvaltas genom ett småskaligt fiske med stort hänsynstagande till den marina faunan och de marina habitaten.
- Att i den löpande skötseln beakta ny och ökad kunskap om hotade och hänsynskrävande arter i reservatet.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, dika, schakta, spränga, borra, plöja, tippa, utfylla, muddra eller utföra annan mekanisk bearbetning på land eller i vatten;
2. anlägga eller ändra brygga, kaj, pir eller båthamn utöver underhåll av befintliga tillåtna anläggningar;
3. anordna eller upplåta vattenområde för bojfortöjning utöver idag tillåtna anläggningar;

4. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon;
5. uppföra ny eller ändra befintlig byggnad eller anläggning till annat ändamål än det ursprungligen använts utan Länsstyrelsens tillstånd;
6. uppföra mast, vindkraftverk eller dra ytterligare ledning i luft-, mark eller vatten;
7. anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets behov och i samband med restaureringar enligt skötselplan;
8. tillföra handelsgödsel, kemiska eller biologiska bekämpningsmedel utan tillstånd av Länsstyrelsen;
9. bedriva fiskodling eller vattenbruk med motsvarande påverkan;
10. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skoglig åtgärd annat än i överensstämmelse med fastställd skötselplan eller efter tillstånd av Länsstyrelsen.
11. ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter;
12. framföra motordriven farkost inom Licknevarpefjärden utan tillstånd av Länsstyrelsen och med en högre hastighet än 6 knop;
13. jaga fågel utan tillstånd av Länsstyrelsen.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken fastighetsägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna att tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av naturreservatets gräns;
 2. information om naturreservatet;
 3. skötsel och dokumentation enligt fastställd skötselplan;
 4. iordningställande av anordningar för friluftslivet enligt fastställd skötselplan.
-

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller inte tillåtet att:

1. tälta eller förtöja båt längre tid än två dygn i följd på samma plats;
2. övernatta i husvagn eller husbil;
3. framföra vattenskoter, vattenskidor eller annan båtdragen utrustning utanför den för vattenskoter tillåtna zonen i och kring farleden*;
4. framföra motordriven farkost inom Licknevarpefjärden;
5. fiska i Licknevarpefjärden utan särskilt tillstånd;
6. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur;
7. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
8. på ett störande sätt utnyttja radio, musikspelare, musikinstrument eller dylikt;
9. störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller samla in ryggradslösa djur;
10. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
11. sätta upp tavla, skylt, affisch eller liknande;
12. göra upp eld annat än vid en med skylt anvisad eldplats;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

13. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;
14. landa med luftfarkost;
15. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;
16. utnyttja naturreservatet i kommersiellt syfte.

Ovanstående föreskrifter under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård, skötsel eller friluftslivets behov. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av befintliga anläggningar enligt servitut (t.ex. bryggor, vägar, ledningar), Sjöfartsverkets drift- och underhåll av sjösäkerhetsanordningar inklusive siktröjningar för dessa. Föreskrifterna ska inte heller förhindra yrkesfiskare att

bedriva viss försäljning av yrkesmässigt fångad fisk eller utnyttjande av båtdragen fiskeutrustning.

* Den avgränsning som Länsstyrelsen har beslutat om 2005-09-09 dnr 523-14673-04 angående de allmänna farlederna för vattenskoteråkning skall tillämpas. Nämda beslut innebär att vattenskoter får användas inom 300 meter på var sida om farledsmarkering på vid tiden aktuellt sjökort, dock inte närmare land än 100 meter från strandlinjen vid normalvattenstånd. Där farled går i sund som är smalare än 300 meter får hela farledsbredden utnyttjas. I de fall det upplåtna området kring farled berör område som är fågelskyddsområde är det dock inte tillåtet att komma närmare land än 100 meter.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (SFS1998:1252) enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Naturvårdsförvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Kvädö har stora biologiska värden i de stora och väsentligen orörda barrskogarna det hävdade kulturlandskapet samt i den relativt opåverkade marina miljön och de typiska fågelskären. På Kvädö finns långa sträckor oexploaterad kust samt yttterskärgård och kustvatten med låg grad av påverkan. På senare år har områdets höga marina värden uppmärksammas och delar har sedan länge utnyttjats som ett marint referensområde av fiskeriverket. I reservatet finns på en liten yta såväl starkt landhöjningspåverkade grunda vikar och laguner som exponerad klippkust och fågelskår med omgivande grundområden. Kustområdet ligger avskilt från större städer och andra föroreningskällor. Reservatet ligger i område där trålfiske inte är tillåtet enligt Fiskeriverkets bestämmelser.

Kvädöfjärdens naturreservat ingår i en naturtypstrakt (skärgård) där det finns mycket höga naturvärden kopplade till både skärgårdstallskog och ädellövskog. Kustvattnet hör till typområde 12, "Östergötlands samt Stockholms skärgård, mellankustvatten" enligt SMHI:s indelning av Svenska kustvatten enligt Vattendirektivet.

Genom att tillföra en del av det tidigare Licknevarpefjärdens naturreservat skapas en naturlig avgränsning och reservatet kommer att omfatta hela zoneringsen från fastlandskusten till yttersta havsbandet. I den inre fastlandszonen inom Licknevarpefjärdens naturreservat, som genom detta beslut upphävs, reglerades endast bebyggelse med undantag av "bebyggelse som erfordras för jordbruket eller skogsskötseln". De delar som upphävs har därmed ej heller tidigare varit skyddade mot skogsbruk och bebyggelse. Därför anser Länsstyrelsen att bebyggelse och generell naturvårdshänsyn regleras lika bra med annan lagstiftning (PBL, SVL).

Ett av syftena med reservaten har varit att minska störningar på fauna och flora i och kring fjärden. Länsstyrelsen bedömer att fiskeförbud för allmänheten är väsentligt för att minimera störningar på fauna och flora. Förbudet mot fiske gäller inte för arrendator eller sakägare som medgivits särskild rätt till fiske.

En ny skötselplan för Kvädöfjärdens naturreservat har arbetats fram. Med anledning av reservatens ombildning, ny kunskap och ökat fokus på marina värden behöver syfte och föreskrifter för naturreservatet moderniseras.

Genom beslutet upphävs landstigningsförbudet under tiden 1/4-10/7 för Flatskärshällen, Stora och Lilla Rönnkladden, Rotskärsståndkladden och Kvädö Rotskår. Motivet till upphävandet är att det vid en översyn av länets fågelskyddsområden (Beslut "Fågelskyddsområden i Östergötlands skärgård" 2001-04-27, dnr 2310-9238-96) ej befanns motiverat att behålla landstigningsförbudet. Övriga fågelskyddsområden inom reservatet (Sörö, Örskären-Klobben samt Svarta Simpan) regleras i och med detta beslut inte längre i reservatsbeslutet utan genom "Fågelskyddsområden i Östergötlands skärgård" 2001-04-27, dnr 2310-9238-96.

Riksintressen

Vad gäller riksintressen enligt 3 kap miljöbalken ligger naturreservatets kustnära fastlandsdelar samt vattenområdet inom riksintresset Östergötlands skärgård, utpekade som riksintresse både för naturvården (NE68) och friluftslivet (FE7). Den genomgående nord-sydliga farleden är riksintresse för sjöfarten. De södra delarna av vattenområdet ingår i riksintresse för yrkesfiske, område 28, Kvädö, Västerviks och Misterhults skärgårdar.

Vad gäller riksintressen enligt 4 kap. miljöbalken ligger reservatet i området ”Kustområdena och skärgårdarna i Småland och Östergötland från Oskarshamn till Arkösund” där särskilda bestämmelser gäller för hushållning med mark och vatten.

Åsvikelandet-Kvädö är också utpekade av Sveriges regering som Natura 2000-område enligt EU:s art- och habitatdirektiv.

Länsstyrelsen bedömer att reservatets syften går att förena med dessa riksintressen. Utredning pågår om att eventuellt utöka nuvarande riksintresse för vindkraft till fler områden än de som gäller idag. I den utredningen förekommer ett område på land strax väster om föreslaget reservat som kan komma att bli riksintresse. Inne i reservatsområdet utreds inga nya riksintressen för vindkraft.

Natura 2000

Reservatet omfattas av ett Natura 2000-område med namnet Åsvikelandet-Kvädö, id-nummer SE0230138. Natura 2000-området omfattar förutom Kvädö och Licknevarpefjärden med omgivning även hela Åsvikelandets naturreservat. Följande habitat och arter enligt EU:s art- och habitatdirektiv är utpekade i området:

1150	Laguner	38 ha
1160	Stora grunda vikar och sund	431 ha
1170	Rev	63 ha
1620	Skär och små öar i Östersjön	177 ha
1630	Havsstrandängar av Östersjötyp	2 ha
6270	Artrika silikatgräsmarker nedan trädgräns	2 ha
7140	Öppna svagt välvda mossar	3 ha
8220	Klippveg på silikatrika bergssluttningar	48 ha
9010	Västlig taiga	963 ha
9020	Boreonemorala äldre naturlig ädellövskog	1 ha
9070	Trädklädd betesmark	54 ha
9080	Lövsumpskogar	2 ha
9180	Lind-lönnskogar	0,5 ha
91D0	Skogbevuxen myr	1,5 ha

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

*Läderbagge Osmoderma eremita

Ekoxe	Lucanus cervus	
Grön sköldmossa	Buxbaumia viridis	Ej regeringsgodkänd

Ingående arter enligt fågeldirektivet

Berguv	Bubo bubo
Fiskgjuse	Pandion haliaetus
Fisktärna	Sterna hirundo
Havsörn	Heliaeetus albicilla
Järpe	Bonasa bonasia
Nattskärre	Caprimulgus europaeus
Orre	Tetrao tetrix tetrix
Silvertärna	Sterna paradisaea
Skräntärna	Sterna caspia
Sparvuggla	Glaucidium passerinum
Spillkråka	Dryocopus martius
Tjäder	Tetrao urogallus
Törnskata	Lanius collurio

Länsstyrelsen bedömer att Natura 2000- områdets tillstånd kommer att gynnas av förnyade föreskrifter och skötselplan och den skötsel som därav upprätthålls.

Livsmiljöer och arter som är utpekade enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd. Detta innebär att verksamheter eller åtgärder som kan orsaka betydande påverkan på områdets livsmiljöer, och/eller störa arter i området, kräver tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken sedan 2001-07-01.

Verksamheter som är direkt förenliga med områdets förvaltning och skötsel kräver ej tillstånd (7 kap. 28a §, andra stycket miljöbalken). Åtgärder enligt fastställd skötselplan kan kräva tillstånd. Tillståndsprövningen skall föregås av ett tidigt samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken. Om verksamheten eller åtgärden kräver en tillståndsprövning skall en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bifogas tillståndshandlingarna (6 kap. 1 § miljöbalken). MKB:n skall belysa hur områdets utpekade livsmiljöer och arter påverkas.

Strandskydd

Delar av reservatet är beläget inom område där strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Lämplig användning av markområde

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 och 4 kap. miljöbalken, prövat och funnit att revideringen av bestämmelserna och avgränsningen för Kvädöfjärdens naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet. Beslutet får också anses förenligt med den för området gällande översiktsplanen.

Konsekvensbedömning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att områdets föreskrifter och skötsel inte påverkar tillgängligheten enligt allemansrätten på ett negativt sätt. Skyddet, skötseln och anordningarna för friluftslivet förbättrar möjligheten till ett rikt friluftsliv.

Ärendets handläggning

Dokumentation

Naturvärdena inom Licknevarpefjärdens- och Kvädö naturreservat dokumenterades bl.a. i samband med inventeringen av skärgårdens naturreservat 2002 och 2003 samt genom undersökningar i den marina miljön 2003-2006 (Länsstyrelsen).

Dokumentation finns även genom den nationella miljöövervakningen samt utredningar enligt kustzonsmodellen (SMHI) samt analys av kustnära miljöer (Metria miljöanalys).

Reservatsbildning

Det till Kvädö naturreservat angränsande Licknevarpefjärdens naturreservat har i sina inre delar endast haft ett mycket begränsat naturskydd. De delar av Licknevarpefjärdens naturreservat som har höga naturvärden (yttre delen) har köpts in av Naturvårdsverket 2006 och är lämpliga att sammanföra med Kvädö naturreservat till ett nytt ombildat reservat. Övriga delar av Licknevarpefjärdens naturreservat upphävs genom detta beslut. Ett område om ca 60 ha söder om Lillavik som tidigare varit oskyddat tillkommer genom avgränsningen av Kvädöfjärdens naturreservat. Ny gräns har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet. En värdering av det 2006 förvärvade området genomfördes av Svensk fastighetsvärdering AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägaren och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen.

Historik

Licknevarpefjärdens naturreservat bildades genom beslut 1970-12-30. Syftet var främst att bevara ett stycke skärgårdsnatur och att skydda fågellivet inom ett större vattenområde. Reservatsbildningen var en del i en översiktligt naturvårds- och exploateringsplan för Tjustregionen påbörjad 1964. I beslutet är Licknevarpefjärdens naturreservat indelat i en havsnära zon med starkare skydd, bl.a. förbud mot bebyggelse samt kalavverkning och röjning utan Länsstyrelsens tillstånd. Se vidare i beslutet 1970-12-30. Förbud för allmänheten att fiska i Licknevarpefjärden tillkom

genom beslut 1970-12-30 (inom Licknevarpefjärdens naturreservat) och 1990-06-07 (Kvädö naturreservat).

Kvädö naturreservat bildades genom beslut 1979-03-30 med tillägg av Svinö-delen och förnyade föreskrifter i beslut 1996-03-22. Licknevarpefjärdens naturreservatet bildades 1970 med syfte att säkerställa ett värdefullt skärgårdsområde för såväl faunan som för det rörliga friluftslivet samt för att reglera markanvändningen. Kvädö naturreservat bildades 1979 för att skydda ett område med oexploaterad kust samt äldre odlingslandskap och stora arealer äldre barrskog. 1996 överfördes Svinödelen från Licknevarpefjärdens naturreservat till Kvädö naturreservat.

Remissyttranden
Se bilaga 3.

Hur man överklagar,
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 4 (Miljödepartementet).
Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, naturvårdsdirektören Claes Svedlindh, byrådirektörerna Jens Johannesson, Sverker Kärrsgård och Maria Taberman, länsassessorn Karin Fridell, biträdande länsarkitekten Jan Persson och antikvarien Bror-Tommy Sturk deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Lars Gezelius
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Remissyttranden och Länsstyrelsens kommentarer
4. Hur man överklagar

akten (naturdossier)

Sändlista

Bertil Andersson och Anita Andersson	Norregöksvägen 12	162 70	Vällingby
Birgitta Kristina Söderberg	Sturegatan 46	702 14	Örebro
Ekuddens samfällighetsförening	c/o Marie Hellström Vegagatan 11	113 29	Stockholm
Ernst Peder Jonsson och Sara Kristina Svensson	Edeby Säteri	153 92	Hölö
Gun Frank	Spjutvägen 5	615 33	Valdemarsvik
Hans Georg och Gunilla Levander	Wylenstr 9A CH-6440 Brunnen		Schweiz
Jonas Lundgren	Storsvängen 11C	602 28	Norrköping
Kajsa Karin Helena Kristina Söderberg	Händelövägen 45	603 85	Norrköping
Kjell Åke Olof Hedlund	Svinstavägen 30	585 93	Linköping
Kristina Alexandersson	Gotthemsgatan 9	603 80	Norrköping
Anna Lisa Charlotta Magnusson	Evelundsvägen 1	610 42	Gryt
Mats Georg Levander	Händelövägen 49	603 85	Norrköping
Monica Kindstrand	Parkvägen 14C	370 24	Nättraby
Naturvårdsverket		106 48	Stockholm
Ove Roger Törnfeldt	Kapplandsgatan 8A	602 12	Norrköping
Ulf Sune Nilsson	Källskär 3	615 92	Valdemarsvik
Lennart Magnusson	Källskär 5A	615 92	Valdemarsvik
Ulrika Ringborg	Långsmygen 2	603 65	Norrköping
Filippa Ringborg	Öjelsbo Gruvdalen	590 98	Edsbruk
Rebecca Ringborg	Kanalgatan 129	603 65	Norrköping
Yvonne och Inge Edvardsson	Kvädö gård	615 92	Valdemarsvik

Kopia till

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Valdemarsviks kommun, 615 80 Valdemarsvik
Skogsstyrelsen, Guldringen 58, 603 68 Norrköping
Fiskeriverket, Box 423, 401 26 Göteborg
Sjöfartsverket, Östra Promenaden 7, 601 78 Norrköping
Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Lantmäterimyndigheten, Box 476, 581 05 Linköping
Naturskyddsföreningen i Valdemarsvik, Ingemar Hulterström, Karlsborg,
615 31 Valdemarsvik
Kvädöfjärdens Fiskskötselområde, c/o Bo Gustafsson, Kråkvik Sjölyckan, 615 92 Valdemarsvik
Länets författningssamling
Objektsregistret
Tidningskungörelse

Intern sändlista

Reservatsförvaltningen
Rättsenheten
Kultur- och samhällsbyggnadsenheten
Lantbruksenheten

Kvädöfjärdens naturreservat

Valdemarsviks kommun, Östergötlands län

Areal: 4577 ha. Utdrag ur fastighetskartan. Skala 1:40 000

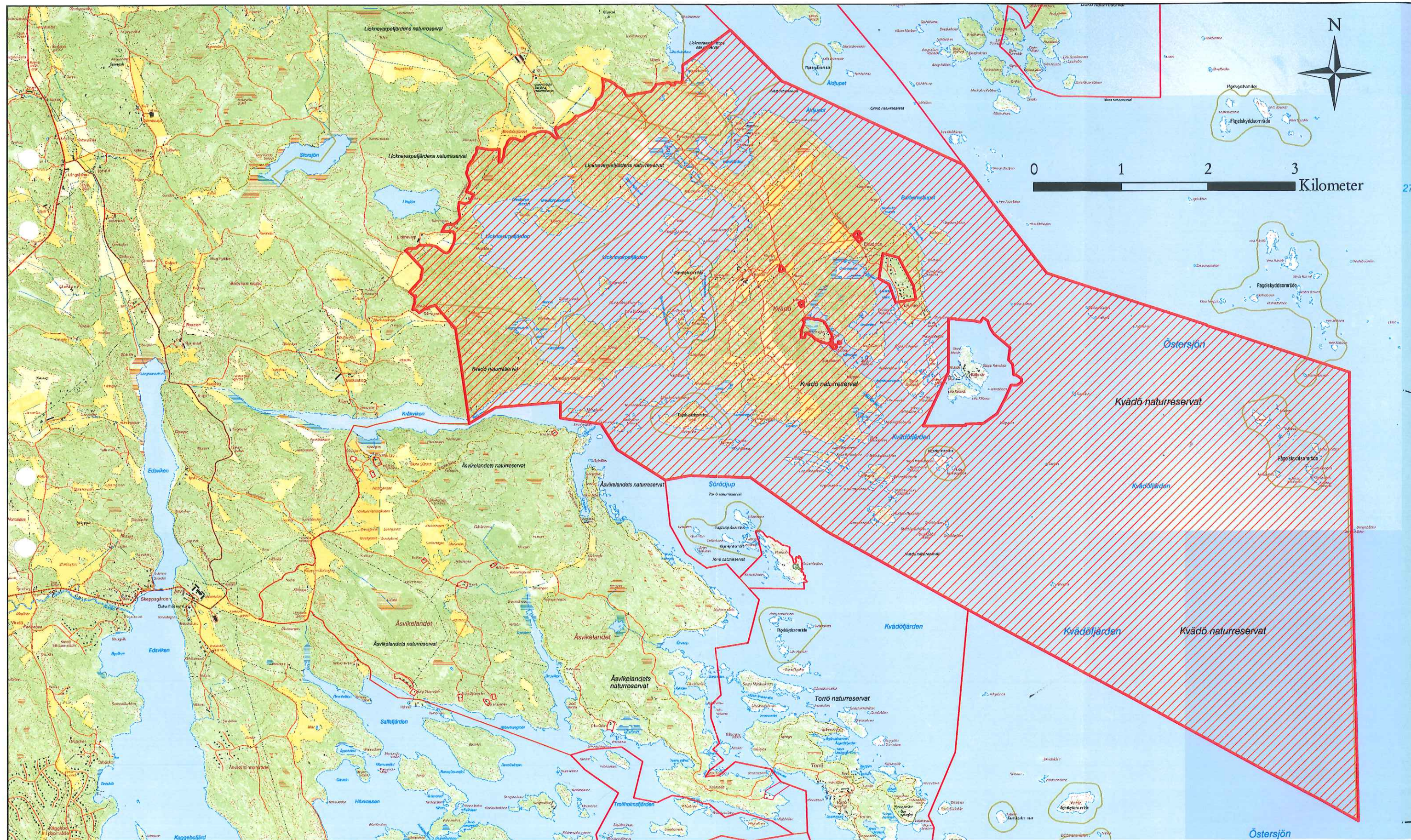
Karta tillhörande Länsstyrelsens beslut om Kvädöfjärdens naturreservat beslutat 2007-12-28. Objektsnummer 0502042, Regdosnummer 2001713.
dnr 511-10071-07.Medgivande Lantmäteriverket 1997. Ur GSD-Terrängkartan dnr 507-97-884.

© Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

Bilaga 1

Kvädöfjärdens naturreservat

Sammanställning av remissvar angående förslag till beslut och skötselplan för Kvädöfjärdens naturreservatet i Valdemarsviks kommun, Östergötlands län samt Länsstyrelsens kommentarer.

Förslag till beslut om bildande av Kvädöfjärdens naturreservat i Valdemarsviks kommun sändes ut 13 juni 2007. Synpunkter begärdes in till 23 augusti 2007.

Markägare och sakägare förelades enligt § 24 Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken att yttra sig över förslag till beslut om naturreservat. Övriga instanser som bereddes möjlighet att yttra sig var:

Riksantikvarieämbetet,
Valdemarsviks kommun,
Skogsstyrelsen,
Fiskeriverket,
Sjöfartsverket,
SMHI,
Sveriges Geologiska Undersökning, SGU,
Lantmäterimyndigheten,
Naturskyddsföreningen i Valdemarsvik,
Kvädöfjärdens Fiskskötselområde,

Internt lst
Reservatsförvaltningen
Rättsenheten
Kultur- och samhällsbyggnadsenheten
Lantbruksenheten

Svar har inkommit från följande personer och instanser:

Valdemarsviks kommun
Fiskeriverket
Sjöfartsverket
Sveriges Geologiska Undersökning, SGU,
SMHI
Kvädöfjärdens Fiskskötselområde

Nedan återges huvuddragen i svaren samt Länsstyrelsens kommentarer (i kursiv stil).

Valdemarsviks kommun

Kommunen har inga invändningar mot reservatets gränser. Bildandet av Kvädöfjärdens naturreservat är förenligt med de riktlinjer som ställts upp i Valdemarsviks kommunövergripande översiktsplan från 1990.

Kommunen frågar hur överlagrande riksintressen rörande yrkesfiske och vindkraft vägts in i reservatets syften. Vägning har endast skett rörande friluftslivet i en intressekonflikt. En sådan avvägning kan vara ett stöd i kommunens översiktsplanarbete.

I reservatsbeslutet föreslås 13 absoluta förbud. I föreskrifterna angående bebyggelse och uppförande av anläggningar för skötseln av reservatet och för det rörliga friluftslivet har en ventil skrivits in som ger Länsstyrelsen en möjlighet att besluta om undantag från förbud. Det är kommunens bestämda uppfattning att samtliga föreskrifter förses med en sådan ventil så att Länsstyrelsen i en framtid kan göra vägningar av eventuella anspråk som inte behöver strida mot reservatets syften eller där intrånget är av marginell karaktär.

Punkten 4 i reservatsföreskrifterna (B) bör generellt medge anordningar för friluftslivet efter prövning av Länsstyrelsen.

Punkten 16 i reservatsföreskrifterna (C), bör ändras så att ett kommersiellt syfte som står i samklang med reservatets syfte inte hindras.

Sammanfattningsvis anser kommunen att beslutet inte ger utrymme för att ändra föreskrifterna i takt med att ny kunskap kommer fram utan att ett nytt reservatsbeslut fattas. Det väsentliga med reservatet måste vara att det har ett tydligt syfte och att föreskrifterna ger manöverutrymme för att kunna anpassa åtgärder över tid som står i samklang med detta syfte.

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen har i ett möte med Valdemarsviks kommun diskuterat reservatsbeslutet och därvid klargjort en del punkter. Länsstyrelsen har ändrat något i formuleringen av syften och hur syftena ska nås. Länsstyrelsen har vägt in samtliga riksintressen och kan konstatera att bestämmelserna inte påverkar dessa nämnvärt. Länsstyrelsen anser att ett fiske som tar hänsyn till naturmiljön är förenligt med reservatets syfte. En fiskeförvaltningsplan ska tas fram och frågan om eventuella fredningstider i vissa viktiga reproduktionsområden för fisk kommer att framföras till fiskeriverket. Vad gäller vindkraft anser Länsstyrelsen att lokalisering i detta kustavsnitt i första hand bör göras utanför reservaten, vilket också är inriktningen på utredningen om riksintresse för vindkraft i detta kustavsnitt.

Vad gäller föreskrifterna kan allmänt sägas att dispens kan medges enligt miljöbalken 7 kap 7 § om det är förenligt med reservatets syfte och det finns särskilda skäl. Detta ger enligt länsstyrelsen den möjlighet som kommunen efterlyser. Ytterligare några föreskrifter ha justerats så att undantag kan göras av Länsstyrelsen. I dessa fall behöver sålunda inte miljöbalkens 7 kap 7 § beaktas i strikt mening även om det alltid

bör vara en utgångspunkt. Det bör också påpekas att området även ingår i Natura 2000 där tillstånd krävs för verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön, enligt miljöbalken 7:28a§.

Vad gäller Punkten 16 i reservatsföreskrifterna om kommersiellt utnyttjande bör denna kvarstå. Länsstyrelsen vill kunna reglera formerna för vissa kommersiella verksamheter som utnyttjar reservatets resurser, t.ex. anordningarna för friluftslivet etc. Det innebär inte att de ska förhindras om de går att förena med syftena utan att omfattningen kan behöva stämmas av med en entreprenör.

Vad gäller ändring av reservatsföreskrifter kan detta endast ske genom ett nytt reviderat reservatsbetslut. Tanken med naturreservat enligt miljöbalken är att bevara och vårda värdefulla naturmiljöer, bevara biologisk mångfald eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Revision av beslut sker med relativt långa intervall, medan skötselplanen ses över vart tionde år. Hanteringen av tillstånd och dispenser ger ett visst manöverutrymme inom ramen för syftet med reservatet. Länsstyrelsen anser att de tillägg om att föreskrifterna inte ska utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård, skötsel eller friluftslivets behov och att föreskrifterna inte ska utgöra hinder för skötsel av befintliga anläggningar enligt servitut (t.ex. bryggor, vägar, ledningar), Sjöfartsverkets drift- och underhåll av sjösäkerhetsanordningar inklusive siktröjningar för dessa samt att föreskrifterna inte ska förhindra yrkesfiskare att bedriva viss försäljning av yrkesmässigt fångad fisk eller utnyttjande av båtdragen fiskeutrustning möjliggör en god förvaltning av området.

Fiskeriverket

Fiskeriverket vill framhålla att all reglering av fiske bl.a. trålfiske och fiskodling bör ske med fiskelagstiftningen. Fiskeriverket påpekar att gränsen för trålfiske går mer än fem nautiska mil från reservatsgränsen. Ett förbud mot trålfiske är därför inte nödvändigt i reservatsföreskrifterna.

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen har efter samråd med naturvårdsverket strukit förbudet mot trålfiske mot bakgrund av att trålfiske inte är tillåtet (gränsen går mer än fem nautiska mil öster om reservatet) samt att reglering av fisket i första hand ska ske genom fiskelagstiftningen och inte med miljöbalken när det gäller påverkan på fiskbestånden. Vad gäller fiskodling är det en verksamhet som kräver tillstånd enligt miljöbalken. Det är därför lämpligt att i en föreskrift enligt miljöbalken reglera denna typ av verksamhet i ett så kallat marint naturreservat.

Sveriges Geologiska Undersökning, SGU

SGU tillstyrker bildande av naturreservatet. Man framför också att geologin inte är unik i området och framför en del tillägg och korrigeringar av den geologiska faktadelen. Man kan också ta fram en landhöjningshistorik över området samt ett framtida landhöjningsscenario

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen har korrigerat den geologiska beskrivningen och kommer att överväga att ta initiativ till en landhöjningshistorisk beskrivning samt en beskrivning av ett framtida landskap.

Kvädöfjärdens Fiskskötselområde

Inledningsvis vill vi framhålla att såväl beslut som skötselplan verkar vara väl genomarbetade. I vårt yttrande kommer vi att begränsa oss till fisk och fiske och till friluftslivet.

Förslag till beslut och syfte vill vi komplettera på följande sätt.

- Både yrkes och fritidsfiske ska vara möjligt med undantag för Licknevarpefjärden och visst skydd under reproduktionstiden.
- Med hänsynstagande till naturmiljön ska området vara tillgängligt för det rörliga friluftslivet.
- Allt fiske med undantag för de som har tillstånd ska vara förbjudet i Licknevarpefjärden.
- Sportfiskare ska under en dag max få ta 2 gäddor och 2 havsöringar.
- Under lekperioden för gädda 1 april till 15 juni ska fiske vara förbjudet i följande vikar: Härsfjärden, Båtsaviken och Österfjärden.

Länsstyrelsens kommentar

De tre första punkterna anser länsstyrelsen vara tillgodosedda i förslaget till beslut. De två sistnämnda punkterna gäller regler som kan beslutas av Fiskeriverket. Länsstyrelsen föreslår att en sådana förslag tas upp i den planerade fiskförvaltningsplanen och framförs till Fiskeriverket.

Vad gäller skötselplan vill fiskskötselområdet göra tillägg under Yrkesfiske: Framtiden vad det gäller yrkesfiske ser dystert ut. Ålen som under sen tid varit den inkomstmässiga basen för det kustnära fisket tillhör numera en av våra hotarter och för att bedriva ålfiske krävs tillstånd av Fiskeriverket. Inom Kvädöfjärdens naturreservat finns två yrkesfiskare med sådana tillstånd.

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen har infogat detta i skötselplanen.

En ny rubrik fritidsfiske bör läggas till;

Kvädöfjärden är tillsammans med Åsvikelandets och Torrö naturreservat mycket omtyckta sportfiskevatten. Tidigt på våren är det havsöringen som lockar och speciellt Ekudden och Barbena betraktas som de bästa havsöringsplatserna. Senare är det gäddorna. En mycket stor del av de besökande är just sportfiskare. Inom Kvädö FSO har

vi uppmärksammat en del missförhållanden. Bl.a. har det förekommit tävlingsfiske som ju är förbjuden även i det gamla reservatsbeslutet. Dessutom har framförallt utländska besökare tagit upp stora mängder gädda. Under 2008 tog två utländska sportfiskare på en vecka upp 500 kg gädda (170 kg file) som de förpackade i fryslådor för vidare transport till hemlandet där de såldes för 200 kr/kg. Detta skedde på Torrö. Önskvärt vore att Länsstyrelsen och Kvädö FSO i samverkan tog fram en folder där minimimått, fiskeetik mm behandlas. Inom Kvädö FSO finns numer flera utbildade fisketillsynsmän.

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen har infogat ett stycke om fritidsfiske och ställer sig positiv till att en informationsfolder tas fram. Länsstyrelsen har som ambition att ta fram skylt och folder för fritidsfisket för hela skärgården.

Fiske och fisketurism är en växande verksamhet och de extremt fina fiskevattnen lockar och kommer att locka många människor. Då yrkesfisket verkar gå en mörk framtid till mötes tror vi att fisketurism är en av framtida verksamheter. Risken är uppenbar att fiskeguider från ex. Stockholm kommer hit med sina stora båtar som ex. skett i Västerviks skärgård. Av denna anledning har vi inom Kvädö FSO bildat en särskild turistgrupp, bestående av lokala turistentreprenörer. Dessa kan erbjuda boende, hyra ut kajaker, cyklar samt hyra ut uppställningsplatser för husvagnar mm. Dessutom har vi lanserat ett koncept där man kan hyra bostad, kajak och fiska gädda med fluga. Detta har skett inom Åsvikelandets naturreservat och med stor framgång.

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen delar uppfattningen att fisketurism är en viktig framtida bransch. Denna fråga får utvecklas vidare i den planerade fiskförvaltningsplanen.

Inom detta komplex av reservat finns fina vandringsleder och ett flertal enkla övernattningsställen. Framförallt gäller detta Torrö och Åsvikelandet. Inom Kvädöfjärdens naturreservat finns dock endast ett skärmskydd. I framtiden skulle en möjlighet vara att någon eller några av stugorna i Kvädö by upplåtes till korttidsuthyrning och skötas av arrendatorn på Kvädö Gård. Inom reservatet bör finnas bra parkeringsmöjligheter, bra skyltning (gäller även fiske), ett flertal eldplatser och fina vandringsleder. Övriga aktiviteter bör förläggas utanför reservaten. Porten till alla dessa reservat skulle kunna vara Skeppsgården där information om reservat och service kan fås. Denna kringverksamhet kommer att skapa en hel del arbetstillfällen som så väl behövs i denna glesbygd. Vi menar också att det vore väldigt intressant med en studie rörande besökare inom reservatet och som behandlar sysselsättning, fiske, bad, djur- och naturstudier mm. Kanske lämpligt som ett examensarbete.

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen har justerat skötselplanen vad gäller möjlighet till övernattningar på Kvädö samt besöksundersökningar.

Under rubriken fiskskötselområde, sid 17 kan följande tilläggas:

Provfiske med nordiska översiktsnät skedde under sommaren 2006 i Kvädöfjärden av Kvädö FSO. Resultatet finns hos Fiskeriverket (Jan Andersson). Provfiske kommer även att ske under 2007 i Kvädö FSO:s regi.

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen har infogat detta i skötselplanen.

På sid 71 och under åtgärder framgår att en fiskförvaltningsplan skall tas fram vilket är bra. Viktigt i denna plan är att vattendrag som hyser lokala stammar av ex. havsöring utanför själva reservatsområdet behandlas, läs Vindån och Vammarån. Åtgärder som kan vara aktuella är borttagande av vandringshinder och påförande av lekgrus. Fiskevårdsplanen bör omfatta naturreservaten Kvädöfjärden, Åsvikelandet och Torró.

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen delar Kvädö FSO:s synpunkter.

På samma sida och under samma rubrik rörande förbättringar/restaureringar nämns t.ex. borstning av hållar för nyetablering av blåstång och strö ut musselskal för att påskynda uppbyggnaden av nya musselbankar. Dessa åtgärder ställer vi oss tvivlande till. Vi menar att åtgärder främst bör inriktas på att förbättra vattenmiljön såväl inom som utanför och inom Kvädöfjärdens tillrinningsområde. Åtgärder som kan vara aktuella är fångstgrödor, se över enskilda avlopp och anläggande av kvävefällor.

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen delar uppfattningen att vattenkvalitén är den primära grundförutsättningen för ekosystemet i området men att ny kunskap om biotopvård i marin miljö endast kan erhållas genom vissa försök.

Sjöfartsverket

Har inget att erinra i ärendet.

SMHI

Har inga synpunkter i ärendet.

Lars Gezelius
Byrådirektör